
Konferencja semiotyki.

Biuletyn Polonistyczny 8/24, 50-51

1965

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

13. KONFERENCJA SEMIOTYKI

W latach 1960-1961 i 1965 Instytut Badań Literackich organizował międzynarodowe konferencje poświęcone problemom poetyki. W kręgu polonistycznym poza ich bezpośrednimi uczestnikami konferencje te są znane, ponieważ referaty wygłoszone na pierwszej z konferencji zostały opublikowane w dużym tomie pt. "Poetics, Poetyka"; referaty wygłoszone na konferencji 1961 r. zostały częściowo ogłoszone w czasopiśmie polskich i obcych, materiały zaś wygłoszone na konferencji 1965 r. są obecnie w druku w PWN.

Wszystkie te spotkania miały określoną naukową perspektywę: ukazywały problematykę poetyki jako fragment problematyki semiotycznej w ogóle. Myśl poszerzenia współpracy i zorganizowania jej jako współpracy w dziedzinie semiotyki narastała z różnych stron. Inicjatywy Instytutu Filozofii, Komitetu Badań nad Kulturą Współczesną, inicjatywy pewnej grupy socjologów przecinały się w jednym punkcie. Na wytwory kultury można i należy patrzeć jako na zorganizowane struktury znakowe. Możliwość ich opisu, porównywania i rozumowania wymaga rozumienia systemu znaków, które stanowią ich wyraz.

Wszystkie te inicjatywy mówiły o konieczności podjęcia prac nad ogólną teorią znaków i jej zastosowaniami dla poszczególnych dziedzin kultury. Sekretariat Wydziału I Akademii powołał w r. 1964 trzyosobowy komitet dla organizacji spotkania międzynarodowego w tym zakresie. W skład komitetu weszli prof. prof. S. Żółkiewski, A. Schaff i M.R. Mayenowa. Trudność skupienia przedstawicieli różnych dyscyplin oraz niezależne od organizatorów trudności sprawiły, że w roku 1965 można było zorganizować spotkanie o problematyce semiotycznej, ale ograniczone do problemów języka i języków sztuki. Zebranie to musiało być także ograniczone i pod względem ilości uczestników obcych. Traktowaliśmy je jako pierwszą próbę wzajemnego porozumienia między przedstawicielami kilku środowisk narodowych i między przedstawicielami kilku dyscyplin naukowych (językoznawstwa w tradycyjnym znaczeniu tego słowa, teoretyków i historyków języka poetyckiego, filmoznawców, teore-

tyków i historyków sztuk plastycznych i muzyki, logików, socjologów). Bardzo późno podjęte decyzje w sprawie organizacji tego spotkania sprawiły, że sami dla siebie, dla naszego terenu traktowaliśmy to spotkanie jako możliwość przede wszystkim poznania prac i stanowisk innych środowisk naukowych. Polacy występowali jako dyskutanci a nie jako referenci. W ciągu trwającego 3 dni spotkania, od 27 do 30 sierpnia, wysłuchaliśmy szeregu referatów, których wykaz załączamy. Zapoznanie się z tymi referatami i dyskusja dały rzeczywiście oczekiwane rezultaty. Przystępujemy do dalszej szerszej współpracy, lepiej rozumiejąc nawzajem problematykę sąsiednich dyscyplin, wiedząc, w czym sąsiadujące dyscypliny mogą nam być pomocne.

Na program konferencji złożyły się następujące referaty:

- Prof. R. Jakobson - Stosunek pomiędzy signans i signatum w języku
- Prof. S.K. Szaumian - Abstrakcyjne semiotyczne systemy jako model naturalnych języków
- Prof. W.W. Iwanow - Język poetycki i język nauki -- różnice semiotyczne
- W.N. Toporow - Zagadnienie uniwersalnych znakowych kompleksów
- Prof. H.S. Sørensen - Semiotyczne rozwiązanie logicznego problemu zdań egzystencjonalnych (Andersen istnieje - Andersen nie istnieje)
- Prof. M. Bierwisch - Semantyka niemieckich form przymiotnikowych.
- Prof. R. Barthes - Lingwistyka wypowiedzi
- Prof. R. Barthes - Badania semiotyczne we Francji.